

164
2. 1894 THE
PRISONER OF CHILLON.

TRANSLATED INTO TELUGU VERSE

BY

Srishtu Jagannadhasastri.

First Grade Pleader, Rajahmundry.

శ్రీ శ్రీష్టు-జగన్నాథరాస్త్రి విరచితమైన

చిల్లాబంది అనుభాత్యసౌహృదము.

Printed at

Mr. DAMARAJU SIVARAMAYYA'S

SRI TRIPURA SUNDARI PRESS.

Ellore.

ALL RIGHTS RESERVED.

Price 6 As. Exclusive of Postage.



1894.



THE

PRISONER OF CHILLON

TRANSLATED INTO TELUGU VERSE

BY

Srishtu Jagannadhasastry.

First Grade Pleader, Rajahmundry.

శ్రీ శ్రీష్ట-జగన్నాథశాస్త్రి విరచితంచైన

చిలకొబంది అనుభూతృసాహృదము.

Printed at

Mr. DAMARAJU SIVARAMAYYA'S

SRI TRIPURA SUNDARI PRESS.

Ellore.

ALL RIGHTS RESERVED.

Price 6 As. Exclusive of Postage.



1894.



PREFACE.

'Byron's Prisoner of Chillon' like Gray's Elegy, is one of the most popular pieces of the English Poetry, and every University student is familiar with it. To cherish an idea of translating such a work into a vernacular, which is Telugu in this case, is therefore, an excusable ambition. Though it is not an easy task to translate into Telugu verse successfully, I have tried my best to render it as literally and as idiomatically as possible. To give the reader an opportunity of comparing the translation with the original readily, I have given the number of each stanza in Roman figures and of the lines in ordinary figures in the body of the work. I have, however great diffidence in publishing the work and any suggestions offered by the kind public will be thankfully received.

13th May 1894.

S- JAGANNADHAM.

శుద్ధ పత్రిక.

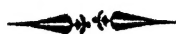


పుట.	పద్యము.	పాదము.	తప్పు.	బిచ్చ.
సంఖ్య.	సంఖ్య.			
౫	౧౪	౧	చెమ	చేమ.
౮	౩౩	౩	సుల్లాసముల.	సుల్లాసమున.
...	౩౫	౧	వాఁడు	వాఁడు
...	౩౬	౪	సంతసంబురన్	సంతసంబునన్
...	౩౮	౧	డడగి	నడగి
౯	౪౨	౧	జేరసాల	జెరసాల
౧౦	౫౨	౩	స్త్ర)	స్ర)
౧౧	౬౫	౧	ఎవఁడొ	ఎవఁడొ
౧౩	౬౭	౪	ఎండిపోయ	ఎండిపోయె
౧౪	౯౮	౪	కాడొ	కాదో
౨౦	౧౦౨	౪	యండ	యుండ

శ్రీ రస్తు.

చిలాన్ బంది

అను, భాగ్యసాహృదము.



క॥ సిరికిరవగుసీమన్ గవి

వరుడుమహా భ్యాతిపరుడు బైరననంగా

బరగునతడురచించిన

పరమాద్భుతకావ్యమాండ్రభాషరచితుఁ

వ॥ అవధరింపుఁడాకవినరుండు శతకృత్ రుగాఁబ్రభ్యాతినొందెనాకావ్యం
బుల “చిలాన్ బంది” అనునది సర్వరసోపేతంబై సకలజనానందకరంబై విలసి
ల్లు నాకావ్య ప్రారంభంబున స్వేచ్ఛాభివర్ణనంబు నా చిలాన్ బందిగ ప్రశంస
యు నాతండుగా విందెనెట్లన్న॥౧॥

శా॥ బంధానీకముగట్టజాలనివనో! భాగ్యసాహృద్య! ని

ర్బంధంబేమియు లేక క్రాలెడు “స్వతంత్రస్వేచ్ఛ”! కారానివే!

శాంధంబందుఁ బ్రకాశమందెదవునీయావాసమచ్చగనఁ

బంధాతీతహృదంతరంబగుటనిస్సంధిపవీరభము॥౨॥

సీ॥ అట్టివానినిబంధింపనలపిదైన

చేమికలదువిచారింపనిలదవ్వదీయ

గాఢనిశ్చలబద్ధరాగంబొకండు

దక్క స్వేచ్ఛాను గామిస్వా తంత్ర్యమహిమ॥౩॥

మ॥ భవదాత్మప్రభువున్ స్వతంత్రగరిమా! బద్ధాఽఽఽయై యార్ద్రమై

పవలుంగాననిమిదైలో మెలగుచో బందిగృహంధంబునఁ

భవదర్ధంబగుహింసయేజయముగా భావంబునన్లోక మెం

చవియిచ్చే మునింపెవాయురయ పక్ష శ్రేణికి ర్తితో॥౪॥

శీ॥ పావనాలయమనీబందిగంబుచిలాన బలిపీఠమానీదుపాడునేల।

బానివర్తనునాక్క-పావనపురుషుండు బహువత్సరములందుబాధఁబడియె।

నడుగులరాపిడినరుగునఁఘ్రులచిహ్నమశ్శమయ్యాస్థలినసటఁబోలి।

దిగియంటునందాకతిరిగెనాతండట నునురెల్లనచ్చటనుడిపికొనుచు॥

గీ॥ అట్టిపదపద్మచిహ్నములఁగిచెరగి।

పోకనిలుచుండుగాతనేప్రెద్దనచటఁ।

గ్రుద్ధదుష్టాధిపాలకక్రూరకర్మ।

నీకునకుఁజూపించువిమోరలిడుచునుంట॥౬॥

వ॥ ఇట్లాకవివరుండు దొలుత స్వేచ్ఛాభీవర్ణనంబును గారాప్రశంసయు గా
వించి తొల్లిజర్మనీదేశంబున బానివర్తనువానిజనకుండు పూర్వమత పరిత్యా
గంబును నూతనమతావలంబనంబునుగావించిన నప్పటిపరిపాలకులది సహిం
పజాలకవానిషట్పుత్రసహితంబుగ నానాహింసలపాలుజేసిరి జనకునివధించిరి-
యార్యురిభాతలలోనాక్కని నగ్నింబడఁద్రోసిరి ఇద్దర రణాంగణంబునఁగూ
ర్చిరి మువ్వరఁజిలానను ఘోరాకారకారాగృహంబున శృంఖలాబద్ధులం జే
సెనైచిరియామువ్వరిభాతలలోనిద్దరాచెరసాలమృతివొంది యచ్చటనసమా
ధిగనిరి తక్కినయొక్కరుండు బానివర్తనువాడు ప్రాణావశిష్టుండై యెట్టకే
లకువిడుదలంఁగాంచి యాతండాబందిగంబున ననుజద్వయ సహితంబుగఁ బ
డినపాట్లువివరించినట్టు బైరనుకవివరుండు చిత్రవిచిత్రకల్పనా చాతురీ మా
ధురీధురీణంబుగవిరచించిన “చిలానీబంది” అనుభాత్యసౌహృదంబునకుగ
ధాక్రమంబెట్టిదనిన॥



కథాపారంభము.

I ౧—౨౬

ఉ॥ నాతల తెల్లనయ్యెనయినన్మృదుకుండను గాను నేహతా।
 ద్భీతతచేతకొందరకుఁ బెంపరియొక్కటరాత్రియందుచం।
 ద్రాతపతుల్యమై పరగునండుతదీయశిరోరుహంబునం।
 ఘాతమునాతెరంగదియొఁ గాదువినఁ గడునద్భుతంబగున్॥

గీ॥ వంగెనంగకములు పాటువలనఁ గాదు।

జననమాదిగ నేచెరసాలఁబడుట।

నటనికృష్టపువిత్రాంతినందిత్రుష్ట।

పట్టినట్లు గనవిపాటవంబుదప్పె॥౨॥

గీ॥ జగతిలోపలవాయుఁ స్రవారతార్క।

రశ్మిదర్శనముఖశుభవ్రాతమునకు।

భోగచాహ్యతనోచినపురుషులందు।

నొకడుఁ గానుండువిధివిధియొసఁగెనాకు॥ ౩॥

వ॥ ఇట్టిశుభనిషేధంబులకుం గారణంబెట్టిదనిన॥౪॥

ఉ॥ లోకములోనరుండు మదలోభములం జరియించిదుష్కృతా।

స్తోకతఁ జేసిశిక్షబడి త్రోయఁబడుంజెరసాలఁగానినే।

నోకడుభక్తి నాజనకుఁడొప్పనిపూనుమతావలంబనన్॥

శేకొనిబందెసంకెలలఁ జికిరివరించితిజాపుధీరతన్॥౫॥

క॥ ఆజనకుఁడునూతనమత।

పూజావిధులోలఁదాల్చి పూనికెవానిన్॥

భాజనమనివిడనేరక।

రాజిల్లెంగొరతనసుపురాలఁగమృతుఁడై॥౬॥

క॥ చీకటికారాగృహమున।

నాకతమునఁ శేసియమ్మహాత్మునితనయుల్॥

చిలానీబందిలను భాగ్యసాహ్యదం.

వీకరవాసమునేసిరి।

తోకమునకుఁదండ్రీకీడుతోడరకయున్నె॥ 2॥

గీ॥ తొలుతనేడ్వరమిప్పుడునిలచెనొకఁడు।

వారిలోపలయావనమారకుండ।

నాయురండగిరినాథకృపఁదొకండు।

గడచెనాద్యంతమొకరీతిగడపికొనిరి॥౩॥

గీ॥ క్రొత్తసిద్ధాంతములకొకొసఘూర్ణ।

మానమాననులైనయర్హగ్గజనులు।

వేడ్కఁదొడరించుహింసకు వెనుకఁదియొక।

నిలచియుండిరహంకారనిరతులగుచు॥౪॥

గీ॥ అగ్నినొక్కఁడిద్దరాహవభూమిలో।

రిపులులేడటంచురితలాడు।

నీశుకొరకుజనకుఁడిల్లినగతిచచ్చి।

ప్రాణమిడిరివారుభక్తికొరకు॥౫॥

క॥ కారాగృహమునముఖ్యుర।

మారయంద్రోంగఁబడితిమటవారలలో।

ఓరిరియిద్దరుద్దశ।

నీరీతిందుడకుఁజిక్కితేనొకరుండె॥౬॥

II ౨౨—౪౨

కా॥ ప్రాచీనోన్నతకుడ్యసంపృతగుహభౌంజిప్రభూతాధ్యమై।

యాచిల్లొకజెరసాలగ్రాలునటమధ్యగొప్పలైతెల్లవై।

తోచుకొస్తంభములేడుకొణములతోదోరంబులైచూడ్కికిం।

దోచుంభాసుకరంబొకండనదుమైధూమప్రియంబందినా॥౭॥

గీ॥ మందమైనట్టికుడ్యంబుమధ్యమందు।

బీటువారినరంద్రంబువెంటచూరి।

మార్గ మేది నకిరణంబు మనక కాంతి |

చేతఁ గను వెలుగొందె నాచెరగృహంబు || ౧౩ ||

గీ || మిగులఁ జెనుగల్లు మేదినిపై పోకు |

లాడుతరణి కరణ మచటన మరె |

బ్రహ్మమిమీదఁ బై నుండి పడియట |

గ్రాలురిక్క- వెలుంగుకరణిఁ దోప || ౧౪ ||

చ || మరియును || ౧౫ ||

క || ఒక్కొక్క- కూచమందున |

నొక్కొక్క- టియిను పకడియమందును ద్రుఢమై |

యొక్కొక్క- కడియమందున |

నొక్కొక్క- గొలనిను పనుండును గ్రరదాశి || ౧౬ ||

క || ఆయినుము చేహయస్థి ||

గోయుండినిపై చునుగులగ్రూరాకృతితో |

నాయును పపండ్లులోదిగి |

నాయూయంగక ములందు నాటుకపోయె || ౧౭ ||

గీ || గంట్ల చేబడ్డ మచ్చలీకాయమందు |

మాయక వినిల్చుకొత్తలై మదికిదోచు |

నీడినంబులుకడఁ జేరియేగువరకు |

భారమైతోచెనవియరెప్పలకునిపుడు || ౧౮ ||

ఉ || భారములయ్యెఁబ్రాదు సౌహృదపక్షబహు వత్సరముల్ గనుంగొనన్ |

దూరములై నపాడుకనుచోయికినెదినముల్ గణింపగా |

నేరను పత్సరంబులవి నేటికినిన్న గతించెనంచునే |

నారసిచెప్పకీర్ణ గణనావళివిస్మృతినొందిపోయిన || ౧౯ ||

గీ || లెక్కమరచితి నాతమ్ముఁడొక్కఁడండ |

కుందిచ్చుతి నొంది ధారుణిఁకూలి నపుడు |

బ్రతికిబీవచ్చువంబనవానిఁ పక్క |

కదలనేరక పడియున్న కాలమందు || ౨౦ ||

చిలన్ బండిలనుభాగ్యసౌహృదం.

III ౪౮—౬౮

క॥ ఒక్కొక్క స్తంభముననుము|

నొక్కొక్కనిశ్చంఖలములనొగిగట్టిరరుల్|

లెక్కొక్కమువ్వురముండియు|

నొక్కొక్కరము వేరు వెరనుంటుమియచట॥ ౨౧॥

గీ॥ ఒక్కయడుగై నంగదలంగనోపలేము|

కడగియన్యోన్యవదనముల్ గానలేము|

మమ్ముగొత్తగఁజూపునామసకకాంత|

యచటలేకున్నవై వర్జ్యమందియ్యెను॥ ౨౨॥

గీ॥ ఇట్లుకలసియుమరియుప్రత్యేకముగను|

హస్తములఁగట్టుపడిహృదయములఁగలసి|

యేకమైయటమెలగెడునేముపుడమి|

బంచఘాతాప్తికినిబేదవడితిమకట॥ ౨౩॥

ఉ॥ ఆదశనైననొండోరుల యార్తనినాదములాలకించియా|

శాదరవాక్కులాడి యితిహాసముఁబాపిపురాఁగిరగా|

నోదయముల్ఘటించి మరియొండోరుచిత్తములుల్లసిల్లగా|

సాదరఁముప్పఁజేతుమచియాత్మవిషాదముకొంతవాపగా॥ ౨౪॥

గీ॥ అవియుగూఁడనిరుత్సాహమయ్యెదకు|

హాగశధ్వనీరసంబైగతించె|

మున్నువలెఁగాకగద్గదమునువహించె|

ననుచుఁదెలిపెనుశేరప్రతిధ్వనులయలెపు॥ ౨౫॥

క॥ ఆనినదంబశ్రావ్యం|

బై నామదిదోచెనూహయగునోయేమో|

మానైసర్గికనదముఁగ|

నానిననముదోచదయ్యెనాత్మకునాకు॥ ౨౬॥

IV ౬౯—౯౦

గీ॥ నేను బెద్దనుమువ్వురిలోనఁగానఁ
వారి నోదార్చియుత్సాహపరులఁజేయఁ
వలసినది నేనయోపనవరకునట్లఁ
చేసితినివారుఁదమవంతుఁజేసినారు॥౨౭॥

క॥ కడవానినాదిజనకుఁడుఁ
గడుఁ బ్రేమకౌగారవింఱు గనుబామలచ్చుం
బడినట్లుతల్లివాతఁడుఁ
వడసిగగననీలదృష్టిఁ బడసినకతనక॥౨౮॥

గీ॥ వానిఁగూరిచికటకటఁబడితి నాత్మఁ
నట్టివిహగంబుదురవస్థనట్టిగూటఁ
నుంటఁగనుగొంటనెటువంటియుపలమనముఁ
గరిగినిజముఁగఁగటకటఁగనకయున్నె॥౨౯॥

గీ॥ గరుడపోతంబు స్వేచ్ఛమైతిరుగునాడుఁ
పొడుచురవిఁగాంచియాష్టదమునువహించుఁ
కరణినేమును స్వేచ్ఛమైకాల్గునాడుఁ
పవలుగనుగొన్నరమ్యమైపరగెనాకు॥౩౦॥

క॥ ఆపవలువలెనెరమ్యం
బైపరగెనునాడుచిన్ని యనుజుండరయఁ
న్నాపవలువసానముఁగనఁ
నోపదువేసంగియంతయుడిగినదనుకక॥౩౧॥

క॥ ద్రువగతరవిక్రంకడువే
సవియంతమునందువరకుశ్రాంతింపనిదీఁ
ర్ఘవికాసపువేసవియగుఁ
ధవళహిమాంబరదినేశ తనుజూతంబై॥౩౨॥

గీ॥ కాననాతండునిర్మలమానసుండుఁ

చిలాన్ బందిలనుభాగ్యసాహృదం.

కాంతివంతుండు నైసర్గికమున నెపుడు |

మిగులనుల్లాసములనుండువగవులేడు |

కంటసీరన్నదెరుగఁడేకారణమున || ౩౩ ||

ఉ|| అతనిగంటనశ్రువులొకప్పుడుఁగల్గవుగల్గెనేనెనఁ |

జాతదయార్ద్రచిత్తమున సఁభవమాపరునాపునాపదా |

వాతమునఁగనుఁగొని నివారణవోపమినప్పుడద్రినఁ |

జాతయురీప్రవాముల చాడ్చునసాగునిహోర్తి నోర్వమి || ౩౪ ||

V ౯౨—౧౦౬

గీ|| మరియరురెండవవాఁడునిర్మలమనసుఁగఁ |

డయ్యుఁదనజాతివారితోననినెదుర్వఁ |

దగినవాఁడుగనిర్మించెధాతవాని |

సంగరంబులనాతనిసాటిలేడు || ౩౫ ||

ఉ|| కాయపటుత్వశౌర్యములు గల్గినవాఁడునెఁడఁగఁజూచులో |

నీయిలఁగల్గుశూరజనులెల్లరుఁగూడిననాతఁడొకఁడే |

మాయఁగఁగూల్చునొక్కరుఁడమోగుషమిత్రిమలఁగుఁడెనో |

పాయకనిల్చి కట్టుదుటఁ బాగొములేచ్చును సంతసంబుర || ౩౬ ||

గీ|| అట్టిశూరుండువానికేనకటమున ప |

గొలుసులనుగట్టుపడియుంటకుందుచుంట |

యతనిప్రకృతికిఁదగినట్టియచువుగాదు |

శృంఖలధ్వనిచేధృతిచేడెనతండు || ౩౭ ||

గీ|| అతనిసారంబులోలోనడడగిసోవఁ |

గన్నులారంగఁగటకటాకన్నకతన |

నిజముగానాదీనీరీతినీరసింపచే |

నేమొయనుచునుబుద్ధిసూహించినాడ || ౩౮ ||

గీ|| ఐనమాప్రియమైనశృహోంగణమునఁ |

బుట్టిపెరిగినవారిలోఁబోకనీలచి |

(౨)

చిలాన్ బండి అనుభావ్య సాహస్యదం.

యున్నవారికి బోత్సాహము పుట్టిల్ల

లేనిబోత్సాహమేనుగల్పించుకొంటి॥ ౩౯॥

గీ॥ అతడుకొండలలో వేటలాడువాడు

అటకునిరినివృకము వెంటాడినాడు

వానికిచేరదు స్తరవాగ్ధియయ్యె

గాలిసంకెలకడగొట్టుకట్టమయ్యె॥ ౪౦॥

VI ౧౦౨—౧౦౫

వ॥ ఇట్టసకలసద్గుణసంపన్నులయిన నాయనుజులతోనన్నుం బంధిం

చినచిలాన్ బండెగంబుజేరంకెట్టిదనిన॥ ౪౧॥

గీ॥ ఆచిలాన్ జేరసాలకుడ్యములనంటి

తెమనురామంబుఁ బ్రఖ్యాతినమరంగన్న

యొక్కరహ్యసరోవర మొప్పుచుండు

వేయియడుగులయెత్తునవీచులర॥ ౪౨॥

గీ॥ దానివారాసికూడెయేతావునందుఁ

బారుచుండునొయదనూరుపడులయడుగు

లెత్తుగానుండుమాపైనినిచటమేము

మెలంగుచీకటివిలువంక ముడైకలదు॥ ౪౩॥

గీ॥ ఆచిలాన్ జేరహిమసి తాట్టాలకంబు

నుండికొలచినకొలచేతనొప్పుచుండె

వేయియడుగులుగలలోతునవీచుట్టు

తిరిగిసేవింపునట్టులాబుంబుజుదోకె॥ ౪౪॥

క॥ గోడయుఁ బ్రక్కతరంగము

జోడైచరకజనానచ్చెజోవ్యాస్తదమై

చూడదటాకముక్తీరగడఁ

బూడనిజీవత్సమాధిపోలికెనుండె॥ ౪౫॥

గీ॥ అనిలవేగోపహతినిర్మలాంబరమున
హిమతుషారంబుచలివేళ నెగసియాడఁ
గలుఁగుగొనగొనరొదరేపవలుచెలంగి
తలలపై మ్రోగ నెడలేనియులివువింటి॥౮౬॥

గీ॥ మీదఁబడఁగంటిఁగడ్డిలమించివచ్చి
యపుడుచెరసాలయశ్శమెరుల్లలాడె
నూపుదగిలియుఁజలియింపకుంటిమదిని
శ్రమవిమోచకమృతినంతసంబునీదె॥

VII ౧౭—౧౮౩

వ॥ ఇంక నాపెద్దతమ్మునిపాటువివరించెద॥౮౮॥

గీ॥ నాదుపెదతమ్ముఁడుకృశించినాడటంటి
వానిఘనఁదైర్యమెల్లనుచాసెనంటి
భోజనపదార్థములసహ్యబుద్ధిగొల్ప
మానివేసెనుఘజియింపవానినతఁడు॥ ౮౯॥

గీ॥ భోజనముఁజేయనదిమేముముతకకూడు
కూరయనిగాదుమృగయులకూడుఁగుడువ
మాకునలవాటుగలదభిమానమేల
వానివిషయంబుమాకేమివాంఛలేదు॥౯౦॥

గీ॥ కొండమేకఁబిలికకుతుకముతోఁద్రావు
పాలబదులుపరిఘపంకయుక్త
మైనజలముమాకునానంగగఁలిగెఁబో
యచటనున్నకాలమందునకట॥౯౧॥

ఉ॥ మాకటనిడ్డరొట్టెయొకమానవుఁడియిలనన్యమానవా
నీకముగొడ్లకైవడిఁనీతినయోమయకందరంబున॥
గాకబిగింపఁగాఁదొడఁగుకాలమునుండిసహస్రవత్సరా
నేకనిబద్ధశృంఖలజనేక్షణవారిముసింగెఁబోకన॥౯౨॥

గీ॥ కానియివియేమిటికివానికేనిమాకు!

నైననాతనిహృదయంబునంగకములు!

నెండికృశీయింపనివిగావుహేతుకములు!

అతనివైఖరియొకవిధమైచెలంగు॥౫౩॥

క॥ గరినిలుపుసానుతలముల!

కరిగియదేచ్చావిహారమటసల్పుటకై!

యరికట్టుగల్గేనేనియు!

సరపడదాతనికిరాజసదనమునిలువ॥౫౪॥

గీ॥ తడవికేటికనిజమునుదాచనేల!

వాండుమృతినొందెనేమందువానిపాట

కన్నులారంగఁజూచియుఁగడఁగిశరను!

వ్రాలిపడకుండఁబట్టికోచాలనైతి॥౫౫॥

ఉ॥ కాలముతీరిచచ్చుచెలికానికరంబునునాకరంబున॥

జాలఁగనైతఁబట్టికొనఁజచ్చినపిమ్మటనైనబంధమున్!

కాలివిరెండుగావిరఁగఁగట్టికనేకొరకంబ్రయత్నముం!

జాలఁగఁజేసినప్పటికిసాగకపోయెవృధాశ్రమంబుగ॥౫౬॥

ఉ॥ ఆతఁడుచచ్చికూలిపడెనప్పుడుబంధవిమోచనంబుగా!

నాతనిమాగుహాంతరమునందచెమచ్చెడుమట్టినిట్టటున్!

జేతులఁద్రవ్వితీసియొకచెంతనుమిట్టసమాధిగట్టిలోఁ!

బాతిరిపూడ్చిపెట్టిరిశవంబున్నునిర్దయులైనశాత్రవుల్॥౫౭॥

క॥ వారిజమిత్రునిరళ్ళులు!

పారెడునాకచోటశవముపాతుండనుచు॥

వారలఁగానుకగానేఁ!

గోరితినాకోరి-చనియెఁగొరమాలినదై॥౫౮॥

గీ॥ జన్మమాదిగస్యేచ్చానుసారముపు!

వెలయుమానవుఁజచ్చినపిదపనైనఁ!

బాడుబందెగముననిట్లుపాతఁజనద!

టంచుఁదలపోసితి నొకింత నాత్మనపుడు॥౫౯॥

వ॥ అయిన నదివ్యర్థంబైన తలంపయ్యె॥౬౦॥

గీ॥ వేడుకొనినను నాకోరిక విఘలమయ్యె

నట్లుకోరకయుండుటెయ్యర్హమగును

వారునిర్థయులైనవ్వపరిహసించి

పాతిపెట్టిరియచట నేవానినకట॥౬౧॥

క॥ మేమంతవిశేషముఁగాఁ

గామముతోఁబోకమున్నుగౌరవమొప్పున

బ్రేమించినజీవునిపై

నీమట్టినశాద్వలంబునిడిరిచదరుగ॥౬౨॥

గీ॥ వానివిడఁగొట్టుశృంఖలవ్రాతమరయఁ

బాతిపెట్టినశవముపైఁబడియటుండె

నరయనదిదానిపైగోరియనఁగఁగరగె

ఘోరహత్యార్థమైనట్టిగురుతనం॥౬౩॥

VIII ౧౬౪—౨౩౦

వ॥ ఇట్లునాపెద్దతమ్ముండు వృత్తినొందితీరెనింక నాచిన్నతమ్మునివి
ధంబు వినుపించెదనినఁడు॥౬౪॥

పంచపాచినీసము॥ ఎవ్వఁడుమావారికెల్లరక్షింపఁజైయెవుడుపుష్పము
రీతినింపొసంగె । నెవ్వఁడుజన్మంబునెత్తినదాదిగాఁ గడునబ్బరం
బునఁగ్రాసినాడొ । యెవ్వఁడుమాతల్లి యింపైనవదనారవింద
మచ్చుపడంగవెలసినాడొ । యెవఁడువంశమువారికెల్లనుగడుసా
రియైప్రేమకాస్తదమయినవాడొ । యెవఁడుపతార్థమైయొల్లిన
తండ్రికి నధికతమంబైనయభిమతంబొ॥

గీ॥ నాపరామరికకుండుదినరుండెవఁడొ ।

బంధమోక్షముఁగనిసుఖపాప్తి నెవ్వఁ

గోరుమంటినాయాతడీకుర్రవాడు॥౬౫॥

క॥ నైసర్గికంబాలేకను।

రోసముపుట్టించినట్టిప్రాత్యాహముచేఁ।

బూసీకొనితాల్చుడైర్యము।

భాసిల్లెన్వానిమదినివాడకయింక॥౬౬॥

గీ॥ ఆతఁడరయగిరింద్రధైర్యాన్నితుండ।

యట్టివాడునుమదిహతుడైకృశించి।

దినదినంబునుగాడమైఁజెవులుదవిలి।

యెందుసస్యంబుకైవడినెండిపోయె॥౬౭॥

గీ॥ అకట! దైవమ! ఘోరంపుటడబుతోడర।

కున్నెబీవాత్మపక్షములోనరచాల్చి।

యెట్టియాకృతిసేగతిసేనిఁబొంది।

చూచుచుండంగనెగరిపొనోద్యమగను॥౬౮॥

సీ॥ ఘోరాహవంబునంగూలిరక్తములొల్క నెగఁబోనదిగంటి నీకు

ణముల। నుద్రిక్తకల్లోలముత్తుంగమై పొగి నిరిగడునంబుధివీచి

దొడరి। యల్లాలాడించుచోనటఁ జచ్చిపోదానిగన్నులారంగనేఁ

గంటిమరియు। జాడ్యపీడితుడైపిశాచకృతివహించు భయచిత్త

విభ్రమపాపింగు॥౬౯॥

గీ॥ నైననవియెల్లచిత్తభయానకంబు।

లిదియొయటువంటిభ్రమమిశ్రమేమిలేవి।

శుద్ధకష్టంబుదుఃఖంబుచూడఁబూడఁ।

జాగుగానైనఁజాపునిశ్చయముకొనుట॥౭౦॥

క॥ అక్కటవాడెనుచేహం।

బెక్కడినెమ్మదియొమరియునెక్కడిశాంతం।

బెక్కడిమానముతాలిమి।

యెక్కడిదోకలిగఁజిక్కుఁటింపైతోచె॥౭౧॥

గీ॥ వెతలఁజెందియుబాహుములొడువకును।

మిగులదయయును నెనరునుమీరునట్టి|

హృదయమువదానుబోయినపిదపనుండు|

వాగ్వికృతపాం దెవలవనివంతయతఁడు|| ౭౧||

1. ఇట్టిదుర్దశనున్ననెవ్వనిచెక్కెళ్ళ కెంజాయగోరికికేగేయియ్యె!
నిద్దంపుచెక్కి-లినిగనిగల్గిరిసిం చె నింద్రాయుధస్ఫూర్తియేపుతరిగి|
మెల్ల మెల్లగబోవుమెలపునందళతళ మించులకనుకాంతిమించితోడరి|
వెలిగించెజెరసాలవిస్మయంబుగనట్టిమానిసేసఖగులమాటయొక్క||

గీ|| తైనబలుకఁడునిట్టూర్పునైననిడడు|

కనియనిట్టియకాలసంఘటనతనకు|

గలిగిననునూత్నవిశ్వాసబలముచేత|

సహనముననోచ్చెనెట్టికష్టములనైన|| ౭౨||

గీ|| మంచిదినములుకలవన్నమాటకొంత|

యడఁగునాయాసనిలిపెడునాసకొంత|

పలుకునాతఁడుగొణిగెడుపలుకుతోడ|

మానమగ్నఁడనైనేనుమానుపడఁగ|| ౭౩||

గీ|| అందరునునవ్వమైపోయిరకట! యీతఁ|

ఊక్కఁడున్నాఁడుగదయనియూహతోడఁ|

దనరవీఁడునుజివరకుఁదక్కఁడాయె|

సనెడుతుదిచింతయెక్కుడైయాత్మగలచె|| ౭౪||

గీ|| దుర్బలఁబాటమిక్కిలితూలుప్రకృతి|

సడలివెడలెఁడునిట్టూర్పుసన్నమయ్యె|

నంతకంతకుదీర్ఘమైయడఁగిపోయె|

వెడవెడఁగఁదోచెనాయదియెడపడడప|| ౭౫||

|| వీనులొడ్డితిఁగానివిందునేమోయని వినజాలనైతినినదమేమి|

భయవిహ్వలతజేతబలువరించితిగానిపలుమారుపిలచినబలుకఁడాయె||

నిస్సహాయునుమాటనేనెరింగితిగానిభ్రాంతిపాశముబుద్ధివదలదాయె

బలచితిఁబలికిననుభవవిన్నట్టుల వీనులఁబడెఁగానివిభ్రంసంబె||

గీ॥ గొప్పలంఘనమున నాదు గొలుసుఁ దెంచి
కొనిరయోధ్ధతిఁ జనితినాతని సమీప
మునకు నైనను ఫల మేమి మున్నెకాటఁ
డనవుఁ గొనిపోయెనిక నటనాతఁడేడి॥ ౭౬॥

గీ॥ అక్కటా! వానిఁ గనుఁగొన్న నైతి నేచట
నేనొకఁడనుంటి కజీకటి నెలవునందు
నేనొకఁడనఁ బ్రతికితి నేనొకఁడఁ
బాదుచెరతడిశ్వసనంబుఁ బడయుచుంటి॥ ౭౭॥

గీ॥ అంతరించు మదన్వయావనిజమునుండి పడకుండ నన్నాగుతోడి మెయి
తఁడు! ఆద్యంతరహితమై యలరుననంతకా లాత్మమునకు నాకు నడ్డ
గట్టు! ప్రియతమంబును జివరికిఁ జిక్కినిలచిన యొక్కఁ టేయైనయా
యుక్కుకొలికి! తగియూడి పడిసోయెవగవంగఁ బ్రాణాంతకంబై
నయిట్టితానంబునందు॥

గీ॥ నాసహవాదరులిద్దరు నష్టమైరి
యొకఁడిలాగ ర్చమందున నొకఁడు పైని
యసువులిడి పడియుండిరి యనదలగుచు
గాలధర్మంబు నెవ్వారుగడపఁగలరు॥ ౭౮॥

గీ॥ కదలకున్నట్టియాతనికరమునాదు
కరముఁ జేబట్టి చూచితకటకటా! యిం
కేమియున్నది చలిముద్దయెంచి చూడ
నట్టిచలిముద్దనాకరంబుయ్యెనవుడు॥ ౭౯॥

గీ॥ కదలంగనటునిటుఁ గదలయత్నము సేయఁ గాయంబున బలంబుగలు
గఁదాయె! నింక సజీవుఁడ నేయనిమాత్రంబుబుద్ధిలోనొక యూహ
పుట్టెఁగనఁ గ! నీప్రీతార్థములిక నెన్నటికినిగల్గ వనునిశ్చయముమ
దికైనయప్పు! డిట్టివెత్రితలంపు లేయందుబుట్టును జావకుండితి నేల
చావలేదా॥

గీ॥ తెలియజాలను నాకు నీయిలను బ్రతుక!

నాశలేమియులేవికనాశ్యయందు।
 గలదువిశ్వాసమొక్కటెయిలనునాకుం।
 గానియదిచావనీదుస్వఘాతవిధిని॥౧౦॥

గీ॥ తత్త్వంబుననేజడత్వంబుగంటి।
 నప్పుడేమైనోగానియిప్పటికిని।
 దెలియఁజాలను గాలియు వెలుగుదొలుత।
 నణగెఁజీకటిసహితమునణగెఁబడవ॥౧౧॥

IX ౨౩౦—౨౪౦.

గీ॥ చిత్తవృత్తినశించెనుజేష్టదక్కె।
 నింద్రియజ్ఞానమంతయునిమ్ముదప్పె।
 శూన్యమయ్యెనుసర్వంబుఁబాడనచటి।
 రాలలోపలనేనొక్కరాయివైతి॥౧౨॥

గీ॥ మంచుమంచినపొదలేనిమలలమాడ్కి।
 జ్ఞానమజ్ఞానమును చెండుగానకుంటి।
 సర్వమత్తరిశూన్యమైతైత్వమయ్యె।
 మరివివర్ణముఁగాఁదోచెమానసమున॥౧౩॥

సీ॥ కనుఁగొననదినిశకాదవిపవలును గాదుభారములైనకన్నులకును।
 భారమైతోచెదుకారాలయములోనికనుమాపుచూపునుగాదుచూ
 డ। నావరణమమ్రుంగునాకాశశూన్యంబు స్థానంబునెరుగనిస్థావ
 రంబు। లేవునక్షత్రముల్ లేదుధారుణితరిలేదువర్ణంబులులేవులేవు॥

గీ॥ లేదుపరివర్తనములేదులేదుమేలు।
 లేదుకీడువిచారించిమాడఁబూడ।
 మానమునుమృతిజీవానుమానకంఠ।
 కంబునిశ్చలభావంబుఁగలిగియుండె॥౧౪॥

గీ॥ గాఢనిశ్చలజాడ్యసాగరమునందు।
 రూపమడఁగియపారమైచూపుమాసి।
 ముగ్ధతనుదాల్చినిశ్చలతనువహించి।

యున్నయట్లయ్యే సేనప్పుడున్నరీతి॥౮౫॥

X ౨౫౦—౨౯౯

వ॥ ఇట్లునిశ్చలంబునజడభావంబుదాల్చి సర్వజ్ఞానశూన్యంబుననుం
డఁగొంఁగొకవడికి॥౮౬॥

క॥ కలకలరవములంబలుకులు|

చిలుకుచువ్యధఁజెందునాదుచిత్తంబునకు॥

వెలుంగిడువిధమునఁదెలివిడు|

పులుగొక్కటివచ్చెగానములువిలసిల్లె॥౮౭॥

గీ॥ గానమప్పుడువిరసుంచెఁగ్రాతెమరల|

వీనులెన్నడునటువంటివితమధుర|

గానమాలించియెరుగవుగానఁగనులు|

హర్షవిస్మయములఁగృతజ్ఞాంచితముగ॥౮౮॥

క॥ విప్పుకొనిపారఁజూచితి|

నప్పుడుపొడగానఁజూలవైతినిధరలో|

ముప్పునకుఁబాలుపడికడుఁ|

దిప్పలుబడియుంటినినుడింగుతుకమున్॥౮౯॥

గీ॥ మెల్లమెల్లఁగఁగ్రమముననుల్లసిల్లెఁ|

దొంటిగతినినుడిండ్రియస్తోమమరయఁ|

బూడఁగలిగితిఁజెరఁపాలచుట్టునున్న|

గోడలను నేలమున్నట్టిజ్ఞాడనపుడు॥౯౦॥

గీ॥ గోడలోనున్నరంధ్రంబుగూడదూరి|

మిణుకుమిణుకనివెలిగెడుమిత్రురశ్శి|

నచటఁగంటినిమున్నటియట్లపాకఁ|

బులుగునుంగంటినారంధ్రమునఁజొరంగ॥౯౧॥

శా॥ ఆరంధ్రంబునదూరివచ్చిహృదయాహ్లాదంబుగామచ్చిక॥

జేరన్వచ్చెనుబక్షిరాజమటకుంజేయికకున్లోనుగాఁ|

గారామందిరమందుఁజెట్టుపయినంగారాబుతోదొల్లిసం।
చారంబందినరీతిఁగ్రమ్మఁజెమహా సంతోషమొప్పారగఁ॥౯౨॥

క॥ నీలచ్చదములరమ్మం।
జైలీలఁజరించునావిహంగముమదికిఁ।
గేలియొసర్చుచుగీతా।
జాలాముగానంబుసేసెస్వరయుక్తముగఁ॥౯౩॥
శా॥ ఆసంగీతమువీనుదోయికొసగఁ హర్షంబువేసుద్దులఁ।
భాసిల్లంబ్రకటించెనాకొరకచెప్పందల్చెనోయేముకో।
యీసాదృశ్యముగల్గుపక్షినిలమున్నీక్షింపఁగాలేదికే।
వాసంబందునఁగాననంచుమదిలోఁబల్కారునేదల్చితినే॥౯౪॥

గీ॥ అదియునావలెసహవాసినాత్మగోరి।
వెతకుచున్నట్లుతోచెనామతికిగాని।
నేనుబడ్డటికప్టార్థమైనఁగాని।
పొందకుండుటనికమావులుగురేడు॥౯౫॥

క॥ ననునిలపైఁజేమించెడు।
జనులెవ్వరులేరటన్నసౌహృదభావం।
బునననుజేమించుటకై।
చనుదెంచెంబోలుఁబక్షిచంద్రంబటకుఁ॥౯౬॥

సీ॥ ఆచెరచివరఁదానల్లనఁగూర్చిండె సుతాహమిచ్చెడునుచితగాన।
ములుపాడిచరియించె ముందటిస్తంభనజడభావములుమాన్వికడ
కుండెచ్చె। బంచేద్రియజ్ఞానపరిమఁగ్రమ్మరఁ గూర్చితలపోతబుద్ధి
క్షీంకలుఁగఁజేసె। దానినివిడిచిరోతప్పించుకొనిపంజరమునుండినా
పంజరమునవ్రాల॥

గీ॥ వచ్చెనోగానియెరుగనువాస్తవంబు।
చెరవిధంబెల్లచాగుగఁజిత్తమునకుఁ।
దెలిసియుండుటనీకదివలదటంచు।
బుద్ధిగోరెదనించులవులుగురేడు॥౯౭॥

సీ॥ అది చూడది వినుండియా కాశ పథమున బత్తి వేషము దాల్చి వచ్చినట్టి
అలపరామర్శి కుండసిమదిభావింతుం గడవన్న మద్భాగిత గరుణన
న్ను చూడంగదిగివచ్చినాడే మొయనికొన్ని మారులు దలచితి మన
మునందు! దుఃఖంబు హర్షంబు దోచును దోడుగ నామాటమదికె
క్కినప్పుడెల్ల॥

గీ॥ దేవత్వమియింపు మామాట తేలియకంటి!
బారిపోయెను దుదకు నా పక్షయ్యుల్!
మర్త్యభగమనిదృఢముగ మదికెడఁబై!
కాడొవిడ నాడిచను నెయాకరణిమరల॥౯౮॥

గీ॥ నన్ను రెండవ పరియిట్లు బిన్ను జేసి!
మరలనొంటరి గాఁ జేసి మరలఁడంతడు!
పాడెపై బెట్టినట్టి శవంబనంగ!
నొక్కఁడనయుంటినక్కడను కుక్కదక్కి॥౯౯॥

సీ॥ ఒంటరి నేనుంటిమింటిపైఁగనుపించు విడియెంటి మేఘంబు విధము
దోప! రవిప్రకాశింపంగదివియెల్లనిర్మలమై చలంగంగ నొక్క
యంబువాహ! మంటదోపనారయనా కాశ దేవత మొగముచి
ట్టించుకన్బొమలమోడ్పు! గానెంతుఁగాదో! యా కాశంబునీల
మైవిలసిల్లనవనిహర్షాప్తిబోదల॥

గీ॥ కార్యమేమియు లేకుండ కారుమబ్బు!
విడిదియొక్కటియచ్చట వెలయుటకును!
గత మొకంతయు నైనను గానరాదు!
కొంతతరియిటుచననొక వింతగలిగె॥౧౦౦॥

XI 3౦౦—3౧2

గీ॥ నాయవస్థకు బరివర్తనంబుగొంత!
గలిగెఁజెర పాలకులు జాలింగనిరినన్ను!
నందులకతంబు నెరుంగ వారై తెపరుల!

కష్టములకోర్చునభ్యస్తకరినమతులె॥౧౦౧॥

గీ॥ ఐననన్నదయార్దులైయాదరించి

నాదుసంకెలవిడంగొట్టినారువిడ్డ

గొలుసునూడెనమేకులుకుతలమందు

నదటబడియండనందునరాడగలిగె॥౧౦౨॥

క॥ కందరముఁబోలునాచెర

బందంబులులేకనాల్గుస్కలనడుమక

సందులఁదిరిగితిదృష్టి

శెంచినయంగుండుబోలెఁజిత్తంబలరె॥౧౦౩॥

సీ॥ అంగలుచాచుచునదియెల్లభిరుగుపెవిడుదలగాఁగొంటివిస్మయము

గ॥ నొకప్రక్కనుండి యుండాకప్రక్కప్రక్కకుఁ బైకిఁగ్రిందికినే

నుద్రాకుచుండు॥ నప్పుడడ్డంబుగనంతట దిరుగుదుస్తంభాలచు

ట్టునసంచరింతు॥ స్తంభమొక్కక్కటి సరివింజుట్టుచుబోయి తిరి

గిచేరుదుబయిల్దెరుచోట॥౧౦౪॥

గీ॥ మరియుఁదిరుగుచుననుజసమాధియుగము

మట్టిచెక్తైనలేకుండవట్టిదుంట

దానిపైకాలుబడనీకతడవితడవి

కడగితప్పించితిరిగితిఁగతమువినుడు॥

గీ॥ కడఁబరాకుననాకాలుడనపూత

మానుగదవారిభూశయ్యలనుతలంపు

లవుడుగలిగించునెగరోజునవిశ్రముగ

నంధమయమయిభ్రమనొందునాశ్చ్యవిరిగి॥౧౦౫॥

XII 3౦౮—3౩౧.

గీ॥ గోడలోపలమెట్లుగాఁగొంతత్రవ్వె

యొక్కనాధారమొక్కటిసేరుపరచి

కొంటియద్దానదప్పించుకొనఁదలంచి

కాదునాకట్టియభిలాషగలనులేడు॥౧౦౬॥

క॥ మానవునాకారంబుల

పూనిననుకృతేమగాంచుపురుషులుచనియా

తానమునఁబూడ్చుబడరది

గానఁబలాయనముఁజేయగాఁగననైతి॥౧౦౭॥

సీ॥ ఇంకనాకేమున్నదీధగాతలమెల్ల నధికవిస్తీర్ణకారాలయంబు

తనయులెవ్వరులేరుతల్లిదండ్రులులేరు చుట్టపక్కంబులుసూడలేరు

దుర్దశఁబాల్కుడఁదోడెవ్వరునులేరుమదినదితలచినప్పుడముఁగంటి

మదివారిఁదలపోయమతిచెడియున్నాడ దశనొందుచుండుదుఁదప్ప

కుండ॥

గీ॥ గట్టికడ్డీలుగలసోర్ల గండ్లదనుక

మైకెనెగఁద్రాకియున్నతపర్వతముల

గన్నులకువిందొనర్పగఁగరువుదీరఁ

జూడగోరితివేడుఁమైఁజోద్యముగను॥౧౦౮॥

XIII 33౨—3౬౫.

సీ॥ అవిసేనుగనుగొంటినివితొంటిరితినేకనుపించెమా ర్హేమిగానరాక

నాశరీరముమారినలిగినవిధమున నవిపరివర్తనమందవాయె

లవర్షముల్ వెలిమించుకప్పిన నెత్తెనగిరిరాజినేనుగంటి నాక్రింద

విస్తీర్ణమైదీర్ఘమైక్రాలు సరసిసొక్కటిఁగంటిసంతసమున॥

గీ॥ నీలజల 'రోసు' నదిదరుల్ నిండఁబారఁ

గంటిఁగోసినచత్రాతికాలువలను

విరుగుఁబొదరిండ్లందుముకుచునురుకులాడి

పారువాహినిగుణగణధ్వనులువింటి॥౧౦౯॥

క॥ ధూరమునరజతశైలము

తీరునసితకుడ్యసమితిదీపించుపురం

చారసిచూచితిసితతర

మైరాజిలునోడచాపలల్లనఁజనగ॥౧౧౦॥

సీ॥ పిమ్మటఁగనుగొంటిసమ్మదంబుననొక్క చిన్నదీవినిదానినెన్నడ
రమె కలకలలాడినాకట్టెదుటనుగ్రాలి పచ్చికమిసిమిచేఁబ్రబలు
చున్న యొక్కదీవియఁగంటినొకతూరిఁగనుపించియదియదృశ్యంబయ్యెనంత
నరయఁ జెరసాలనేలంతచిన్నదిగాఁచోచె విస్తీర్ణముననదివేడఁమెరయ॥

గీ॥ దానిపైగొప్పవృక్షముల్దనరుమూడు।

దానిపైఁగొండపయ్యెరుల్దనరవీచె।

దానిచెంతజలంబులుతటుకుతటుకుఁ

గొట్టుకొనుచునుప్రవహింపనట్టెఁగంటి॥౧౧౧॥

గీ॥ వింతవింతఁగఁగనుపించువివిధవర్ణ।

సౌరభాన్వితకుసుమసంచయములచటఁ

గోమలంబుగవికసించిగుతుక మెసఁగఁ

గుచ్చములవేలఁగనుగొంటిగోట్లకొలది॥౧౧౨॥

క॥ పురిచుట్టుచుట్టితిరిగెడు।

పరిభోదధినాడుమత్స్యపంజ్జులుగములై।

పరిపరివిధములనీడుచుఁ

బరమప్రీతింజరింపఁబైపైఁగంటి॥౧౧౩॥

గీ॥ కంకమప్పుడువేపీచుగారికెదురఁ

బతువెత్తేపములఁచూపిపరుపులిడియె।

నప్పుడదిపరివెత్తెడునంతరయముఁ

దాల్చియెన్నడుఁబోదంచుదలచినాడ॥౧౧౪॥

క॥ అప్పుడుబాహ్వోదకములు।

చిప్పిలిప్రవహించెనునసుచిటచిటలాడె॥

విప్పకయుండినసంకెళు।

లోప్పుగదాయనుచుమదికిసూహకడంగె॥౧౧౫॥

గీ॥ ఏనుగ్రమ్మరఁదిగితినిశ్వేచ్ఛఁబిదప।

నపుడునావాసమందున్నయంధకార।

మెక్కుదుగనాదుకనులపైచిక్కనగుచు।

భారమైనాశరీరంబు బయనబడియె॥౧౧౬॥

గీ॥ ఎవనిరక్షంపమేముయత్నించినామొ

వానిబూడిచిపెట్టంగవైరిజనులు

నూతనంబుగఁద్రవ్వినగోతిరీతి

మదికిందోచెను శరసాలమరలదిగఁగ॥౧౧౭॥

గీ॥ గోడపైకెక్కనాయత్రిగోచరంబు

లైనవివిధవినోదపదార్థసమితి

గన్నులకుభారభావంబుగలుగజేయ

నట్టివిశ్రాంతివసరమయ్యెనపుడు॥౧౧౮॥

XIV 3౬౫—3౯౨.

మ॥ నెలలోవర్ష ములోదినంబులాగనన్ నేనేమియున్నెక్కలన్

దెలియన్వ్యాసియెరుంగనిన్నియనుచుండెల్లంగగురేమియున్

నిలుపన్నేదుమదియనెత్తయుగళోన్మోలంబునదానిలో

నలుసుంచాపెదనన్నయాసమదిలోనాకెన్నెడున్నేమిచేన్॥౧౧౯॥

గీ॥ విధికివేసారిచేసారివిసికివిసికి

గటకటంబడియనుండంగఁగాలవశతఁ

దుదకుఁగొందరుజనులునన్వదిలిపెట్ట

వచ్చివిడుదలఁజేసిపోవచ్చుననిరి॥౧౨౦॥

గీ॥ ఏలవిడచితిరనినన్నునెవరినడుగ

లేదుపోవంగనేదారిలేదునాకు

బంధములనున్నలేకున్నభావముకటి

తుదకునిస్పృహగైకొనమదివరించె॥౧౨౧॥

గీ॥ కట్టకడకేగుచెంచిననరుణవారు

విడచిపెట్టిరిబంధాలవిరగఁగొట్టి

యరయనీమొద్దుకుఁద్యమధ్యప్రదేశ

మాత్రమంబయ్యెస్వీయమైయమరెనాకు॥౧౨౨॥

గీ॥ వారువదిలింపనచటికివచ్చినపుడు

౨౪

చిలనబండిలనుభాగ్రుసౌమ్యదం.

నాద్వితీయాలయమునుండినన్నదొలగఁగఁ

జేయవచ్చినవిధమునచిత్తమందుఁ

దోచియుకకొంతసేపుసేతొట్టుపడితి॥౧౨౩॥

సీ॥ సాలీశ్యతోనేనుసఖ్యంబుసేసితి వానిచికులవృత్తివరుసగంటి

వెన్నెలరాత్రులవేడకతోవిహరించు మూషకంబులఁగంటిమోద

మలర! వానికంటెనునాకున్యూనతయేటికి వసతివాడలుమాకువా

వియొకట! ప్రతిజాతికచ్చటఁబ్రభువునైయుండుటఁ జంపగవానిని

శక్తికలదు॥

సీ॥ వినుదుచెప్పెనదియేమివిస్మయంబా

పోరుపోకైమిలేకుండఁబ్రొద్దుప్రొద్దు

షంచితనమునమిగులనెమ్మదీనిఁబ్రతుక

నేర్చుకొంటిమిపసబడినికగ్రమరయ॥౧౨౪॥

సీ॥ కాశ్యపిగఁగొట్టినట్టిశృంఖలమునేను

సహచరత్వంబుఁగంటిమిసాహచర్య

దైర్ఘ్యముననుంటనిట్టితాత్పర్యమబ్బె

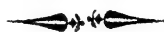
విడుదలైననునిట్టూర్పువిడచికొంటి॥౧౨౫॥

సీ॥ తొల్లిబైరనుకవివరుఁడెల్లకవులు

ప్రస్తుతింపంగనాంక్షయభాషఁగూర్చె

నిల “జిలాకబంస” యనుకథనిప్పుడాంధ్ర

శయ్యిత్రేష్టుజగన్నాథుఁడొక్కఁగూర్చె॥౧౨౬॥



సర్వంబు నేకాశ్వాసము

సంపూర్ణము.

10048

